

Cicerona vārds balvai ir devis saistību ar seno Romu, Rietumeiropas civilizācijas un tiesību kultūras šūpuli, Mērfija vārds – ar Ameriku, tās novatorisko, pragmatisko, kritisko mentalitāti. Tīši neizvēlējamies latviešu žurnālistu vai sabiedrisko darbinieku uzvārdus (piemēram, Kr. Valdemāra, F. Veinberga, A. Benjamiņa, K. Skalbes, J. Akuratera, Raiņa) balvas apzīmēšanai, jo gribējās uzsvērt vispārcilvēciskus, pasaules kritērijus.

Marks Tullijs Cicerons (106. – 43.g. pr.Kr.) dzīvoja pirms 2100 gadiem, bija izcils stilists, orators, runas izteiksmības meistars (kas īpaši svarīgi žurnālistam!), bet vienlaikus viņš bija arī ietekmīgs Romas republikas politiķis – senators, pat konsuls, kas izmisīgi mēģināja glābt brūkošo Romas aristokrātisko demokrātiju no bojāejas, laipojot, mēģinot vienot demokrātiju ar autoritārismu. Cicerona personībā vienojās skepticisms ar sekošanu morālajam pienākumam, sabiedrības labumam, vienojās sengrieķu ideālisms ar romiešu pragmatismu. Viņš itin kā bija “pēdējais grieķis” brūkošajā Romas republikā, un šī īpatnība varbūt ir tuva arī īstās demokrātijas esencei mūsdienās.

Kapteinis Eduards Mērfijs bija amerikāņu militārās aviācijas inženieris 20.gs. vidū, Aeromedicīnas laboratorijā Raitfildas lidlaukā (ap 1949.g.) ASV, sarežģītu sistēmu veidotājs un analītiķis, daļēji mītiska, pusleģendāra personība, drīzāk iztēles auglis, nevis reāls cilvēks, paradoksu meistars, kas asprātīgi skaidroja, kādēļ pretēji labam nodomam top slikts rezultāts.

Jāpiebilst, ka piešķirot *Mērfiju*, nekad neesam vēlējušies cilvēku vai institūciju pazemot, “norakstīt”, taču norādīt uz būtiskām kļūdām, aplamu virzību vai neprasmī komunicēt ar sabiedrību, izteikt skaidru un saprotamu viedokli. Savukārt ar

Cice

ronu

žūrija ir vēlējusies rādīt, kādas personības un kādi veikumi varētu būt plašākas sabiedrības atzinības vērti, sabiedrību saliedējoši, Latviju uz priekšu virzoši. Cicerona balva ir sabiedriskās cieņas balva.

Jānis Stradiņš – žūrijas priekšsēdētājs

